https://achterderug.nl

NIETS NIEUWS ONDER DE ZON

EEN GRAUWE WINTERDAG, DONKER EN zwaar van natten nevel. Het uitzicht belemmerd naar boven, alles monotone grijsheid, het uitzicht belemmerd van rondom door weenenden mist. Dan slaat je stemming om in somberheid. Je ziet de wereld van den zwarten kant. In ons kleine landje: armoe, werkloosheid, onwil, zelfzucht, corruptie, bij een stijgend verlangen naar afleiding en vermaak; oneenigheid onder Gods kinderen, vredeloosheid in de harten.

En in de wijde wereld, hetzelfde als bij ons in 't klein, vernietiging van de eerste levensbehoeften om de prijzen hoog te houden, wapengekletter, wantrouwen bij het geroep: Vrede, vrede en geen gevaar.

Dan grijp je een boek om je opdringende gedachten weg te werken, en in mijn geval was het *„Heeren, knechten en vrouwen"* van Jo v. Ammers Küller, een tijdbeeld uit het laatst der 18de eeuw.

Heeren, knechten en vrouwen! Je ziet de heeren in hun domme verwaandheid en innerlijke slapte, de knechten ranselend en afsnauwend, zich dik en vet etend, terwijl „het canaille" hongert en stinkt. Je ziet de vrouwen in hun ijdel gedoe en rotte kleeding, graaiend in 't goud, levende alle dagen vroolijk en prachtig. Je ziet 't canaille opstaan, beinvloed door Fransche revolutionnaire ideeën, die in het vertrapte, vernederde, verarmde volk zoo'n prachtigen zaadbodem vinden, en onder allerlei leuzen, ook vóór en tegen Oranje, aan 't moorden en muiten en plunderen slaan.

Niets nieuws onder de zon. De geschiedenis herhaalt zich. Zelfzucht wekt zelfzucht. Salomo sprak het reeds uit en hij heeft het ondervonden. Ik heb knechten te paard gezien en vorsten gaande als knechten te voet.

Een boek als „Heeren, knechten en vrouwen" maakt je dankbaar voor 't beleven van je eigen tijd. Ook toen wapengekletter van alle kanten, oorlog en burgeroorlog. Net als wij om ons heen zien.

Maar het felle onderscheid van stand is weggevallen.

Geen heer of vrouw zal het wagen ondergeschikten te slaan, in ziekte of bij het minste vergrijp, zonder loon weg te zenden!

Er is armoe, er is nog vuilheid. Maar ook de armste onder ons weet iets van hygiëne. 't Volk draagt de kleeren niet meer tot ze wegslijten van 't lijf; geen dokter behoeft aan den burgemeester vrijheid te vragen of een been geamputeerd mag worden, en de menschen verhongeren niet in woonhokken als varkensstallen.

Er is niets nieuws onder de zon. De mensch is alle eeuwen door een zelfzuchtig wezen. Ook nu cumulatie van inkomens, als onder de oude „heeren"; ook nu pronkzucht en ijdelheid onder de vrouwen, al zijn we boven het bespottelijke optakelen verheven. Ook nu geldt Salomo's klacht: „Ik zag alle onderdrukkingen aan, die onder de zon geschieden en zie, daar waren de tranen der verdrukten, en aan de zijde der verdrukten was nacht, zij daarentegen hadden geen vertrooster."

Toch moet dankbaarheid de overhand krijgen in onze harten. Dank voor het goede, dat God ons schonk in onzen tijd. Zeker, het uiterlijk vertoon van godsdienst door menschen, die in de week alle religie vergeten, is weggevallen, maar daartegenover staat toch ook, dat het grove materialisme heeft afgedaan en onder rijk en arm een verlangen rijst naar de eeuwige waarden.

Niets nieuws onder de zon. Er zal niets nieuws komen, voor de Heere Jezus in de lucht komt om Zijn gemeente op te voeren in heerlijkheid. Dan zal na de groote verdrukking een nieuwe hemel en aarde komen, waarin uitsluitend gerechtigheid wonen zal.

Denk je hieraan, dan klaart het uitzicht wat op. Dan zie je den grauwen hemel en de bedorven aarde niet meer. Alleen den Heiland met eer en heerlijkheid gekroond, die door Zijn Geest de Zijnen door de zware tijden vóór de voleinding heen helpt.

JOH. BREEVOORT

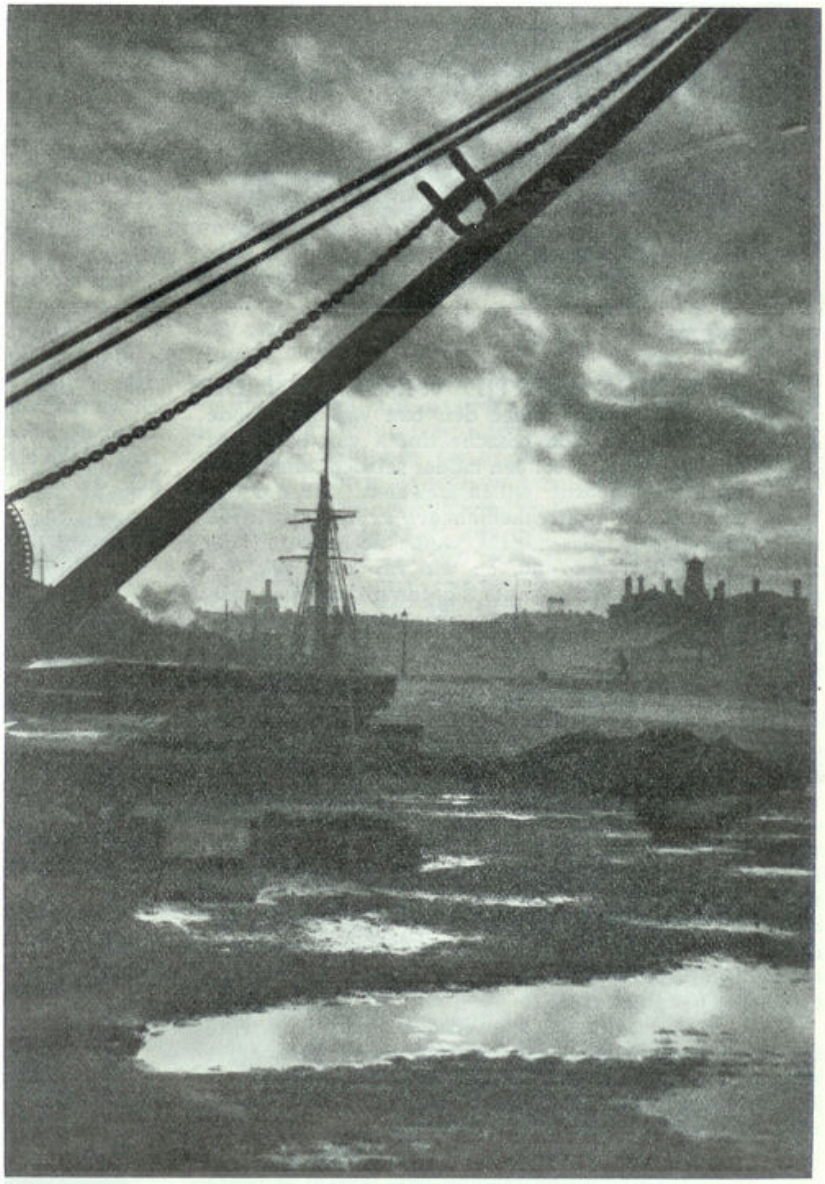

Afgsb-opname

Dreigende luchten boven een terrein van menschelijk kunnen.